27/03/2025

Η αληθινή εξομολόγηση – Του π. Δημητρίου Μπόκου

/ Γνώμες

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

π. Δημητρίου Μπόκου

Στην καρδιά της εκκλησιαστικής ασκητικής παράδοσης χτυπάει η περίφημη **«Κλίμακα».** Κορυφαίο βιβλίο αναφοράς για την ορθόδοξη πνευματικότητα, αξεπέραστο εδώ και χίλια πεντακόσια χρόνια, γραμμένο από έναν ασκητή-ορόσημο, τον άγιο **Ιωάννη** ηγούμενο του Σινά. Είναι τόσο σπουδαία η μορφή του και η πνευματική του σοφία που με χαρισματικό τρόπο αποτυπώνεται στο εν λόγω σύγγραμμά του, που η Εκκλησία τον προβάλλει εν μέσω της Μεγάλης Σαρακοστής σαν διαχρονικό πρότυπο πνευματικής ζωής **(Κυριακή Δ΄ Νηστειών).**

Από τον έκτο αιώνα και μετά λοιπόν ο άγιος Ιωάννης μετα ζωοποιά του νάματα, *«ως πηγή ανεξάντλητος, αντλουμένη»* συνεχώς και *«χεομένη»,* αλλά παραμένουσα εσαεί *«αδαπάνητος»,* ποτίζει και αυξάνει πνευματικά τα τέκνα της Εκκλησίας. Από την αρχή της Σαρακοστής στις ιερές μονές αρχίζει η καθημερινή ανάγνωση της «Κλίμακος». Διαβάζουμε στο βιβλίο του Τριωδίου ήδη από την Καθαρά Δευτέρα,

την πρώτη μέρα της νηστείας: *«Και ευθύς αναγιγνώσκομεν εις την Κλίμακα».* Και λίγο παρακάτω: *«Είτα γίνεται ανάγνωσις εις την Κλίμακα».* Το βιβλίο σήμερα είναι ήδη μεταφρασμένο σε γλώσσα απλή και μπορεί και πρέπει ο κάθε Χριστιανός να το κάνει καθημερινό πνευματικό του εντρύφημα.

Ας παραθέσουμε όμως και κάποιο πολύτιμο μαργαριτάρι από τον ακένωτο αυτόν θησαυρό. Αναφερόμενος στη μετάνοια και την εξομολόγηση ο άγιος Ιωάννης, στέκεται στο λεπτό σημείο της ντροπής που μας κυριεύει, όταν πρόκειται να φανερώσουμε τα αμαρτήματά μας στον πνευματικό. Αυτό προέρχεται,λέει, από την υπερηφάνεια και την αλαζονεία μας. Και τί κάνουμε; Παρουσιάζουμε τα αμαρτήματά μας με πλάγιο τρόπο, **σαν να τα έπραξε τρίτο πρόσωπο.** Λέμε δηλαδή: Πάτερ, τί πρέπει να κάνει κάποιος, αν πέσει στο τάδε αμάρτημα; Όμως είναι αδύνατο να ξεφύγουμε από την απέραντη εκείνη αισχύνη (της τελικής κρίσης και της αιώνιας κόλασης), αν δεν καταφρονήσουμε τώρα εδώ την (προσωρινή) αισχύνη της εξομολόγησης.

Γύμνωνε, λοιπόν, γύμνωνε φανερά στον ιατρό τα ψυχικά σου σφάλματα. *«Ειπέ και μη αισχυνθής, εμόν το τραύμα, πάτερ, εμή η πληγή».* Από τη δική μου ραθυμία προκλήθηκε, όχι από άλλη αιτία. **Κανένας άλλος δεν φταίει γι' αυτήν,** ούτε άνθρωπος, ούτε σατανάς, ούτε η ίδια η σάρκα, ούτε κάτι άλλο, *«αλλ' η εμή αμέλεια».«Και εξομολογούμενος, ως κατάδικος γίνου»* με κάθε τρόπο, *«τω ήθει, τω είδει και τω λογισμώ».* Με τη συμπεριφορά, με την εμφάνιση, με τον λογισμό σου. Στάσου μπρος στον πνευματικό*«εις γηννενευκώς»,* σκυφτός, βρέχοντας τα πόδια του, ει δυνατόν, με δάκρυα, σαν να είναι ο ίδιος ο Χριστός.

Ο διάβολος μας υποβάλλει σε τρεις πειρασμούς σε σχέση με την εξομολόγηση:

(α). Ή μας αποτρέπει τελείως από αυτήν, να μην εξομολογούμαστε καθόλου.

(β).Ή να εξομολογούμαστε αναφερόμενοι σε τρίτο πρόσωπο, σαν να αμάρτησε κάποιος άλλος και όχι εμείς.

(γ). Ή να εξομολογούμαστε μεν, να ρίχνουμε όμως σε άλλους το φταίξιμο για τις δικές μας αμαρτίες.

(Ιωάννου του Σιναΐτου, Κλίμαξ, Λόγος Δ΄, νε΄-νς΄. Βλ. και Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθοπούλου, Εξήγησις σύντομος εις την Κλίμακα του Ιωάννου, εκδ. Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 2002, σ. 132).

Καλή, ευλογημένη εβδομάδα! Καλό μήνα! Καλή Σαρακοστή!